

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta
Katedra filozofie a spol. věd

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno autorky	Adéla Křenová				
Název práce	Povinná volební účast – argumenty pro a proti				
Studijní obor	7105R056 / Historie se zaměřením na vzdělávání 7507R030 / Společenské vědy se zaměřením na vzdělávání				
Vedoucí práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	Mgr. et Mgr. Michal Rigel				
Oponent práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	Mgr. et Mgr. Iva Svačinová, Ph.D.				
Konzultant práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	-				
Rok obhajoby	2019				
Obrazová příloha	ano - ne	Tabulky a grafy	ano - ne	Další přílohy	ano –ne

Použitá literatura (počet): 57

Hodnocení cíle/ů práce

(charakteristika cíle, způsob jeho stanovení, užitečnost cíle, slovně)

Autorka v práci sleduje dva cíle, chce (1) shrnout argumenty pro/proti povinné volební účasti, (2) zhodnotit platnost argumentů vzhledem k situaci České republiky. Oba cíle jsou tematicky provázané, jejich volbu hodnotím jako zajímavou a relevantní pro rozsah bakalářské práce. Oba cíle považuji v práci za naplněné.

Hodnocení obsahové stránky práce

<i>Užití zásadní odborné literatury a zdrojů</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Přiměřená odborná terminologie práce</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Vhodně zvolená metoda</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Splnění deklarovaného cíle/cílů práce</i>	ano	s výhradami	ne

Hodnocení formálních kritérií práce

<i>Stylistická úroveň práce</i>	dobrá	s výhradami	špatná
<i>Pravopis a gramatika</i>	dobré	s výhradami	špatné
<i>Vhodná grafická úprava stránkování a textu</i>	dobrá	s výhradami	špatná

Stručné slovní hodnocení (dle uvážení posuzovatele)¹

Práce je psaná srozumitelným jazykem, vzhledem k oběma cílům je vhodně strukturovaná. V první kapitole autorka obecně představuje téma práce (povinná volební účast), druhá kapitola představuje argumenty proponentů povinné účasti, třetí shrnuje argumenty oponentů. Čtvrtá a pátá kapitola jsou věnovány případu České republiky a otázce vhodnosti zavedení povinné účasti zde.

Práci hodnotím velmi pozitivně – autorce se daří srozumitelně představit relevantní problematiku. Autorka zpracovala úctyhodné množství relevantní literatury, v rámci úvodní rešerše se jí daří identifikovat a srozumitelně parafrázovat argumenty předložené jednotlivými pozicemi v rámci debaty o povinné volební účasti. Pozitivní hodnocení si jistě zaslouží i fakt, že autorka pracuje s nadstandardním množstvím relevantních cizojazyčných textů.

Text postupuje logicky, argumenty představené v první části jsou zkoumány v rámci konkrétního případu České republiky.

Z obsahového hlediska mám za to, že jde o zvládnutou bakalářskou práci, v níž autorka prokázala schopnost parafrázovat odborné texty, identifikovat a formulovat klíčové teze, sledovat a popsat průběh poměrně obsáhlé argumentační pře.

Zásadní připomínky k obsahové úrovni práce

Dovolím si několik drobných poznámek k textu:

a) Mám za to, že kapitoly představující argumenty v kapitolách 2 a 3 by bylo možné lépe strukturovat. Řada argumentů proti povinné účasti, které jsou obsahem kapitoly 3 totiž zazní už jako součást kritiky argumentů pro účast v kapitole 2. Čtenář tak vlastně čte dvakrát totéž, což je poněkud zbytečné. Umím si představit, že by autorka např. rozlišila argumenty, které vznikají a fungují jako kritika argumentů předložených proponenty povinné volby, např. v podkapitolách pod jednotlivými argumenty. A následně by formulovala vlastní svébytné argumenty vznesené oponenty povinné volby.

b) V kapitole 5 mi chybí jasné odpovědi autorky na otázky vznesené v názvech jednotlivých podkapitol: je tedy česká občanská společnost alespoň v principu připravena na zavedení povinné volební účasti? Je povinná účast alespoň principiálně sladitelná s pojetím volebního práva České republiky?

Celé páté kapitole by ostatně slušelo obšírnější rozpracování. Uvedu příklad. Kapitola 5.2.1 *Pojetí volebního práva na úrovni státu* se skládá pouze ze dvou odstavců, které však říkají jen velmi málo o pojetí volebního práva na úrovni státu.

Jako čtenáře mě napadají otázky, na něž by kapitola takto nazvaná měla odpovědět: s jakými zákony je návrh povinné volební účasti vlastně v rozporu? Které právní normy by vyžadovaly

¹ Např. náročnost tématu, specifika řešení, samostatnost nebo invence studenta, co jsou hlavní klady, nedostatky práce, případně jaký je přínos, nebo využitelnost práce, navrhovaná doporučení k možnému zužitkování práce; zejména však návrh řešení pro případ nedoporučujícího posudku: a) upřesnit, doplnit nebo rozvést stanovenou pasáž, b) opravit, přepracovat stanovenou pasáž, c) přepracovat celou práci na zadané téma, d) vypracovat novou práci na nové téma.

úpravu? Jednalo by se o zásadní zásah do právního systému České republiky? Jaká verze povinné volební účasti by se jevila jako nejadekvátnější vzhledem k nastavení českého práva?

c) Některé argumenty jsou v práci představeny poněkud enigmatically, zkratkovitě, resp. jejich vysvětlení není pro čtenáře na první pohled zcela průzračné. Př. na s. 25 autorka píše „Další argument hlásá, že je pro strany prospěšné, aby usilovaly o přivedení k (sic!) voličů k urnám a vykonávaly i aktivizační funkci. Pokud by se tak nestalo, mohly by ve své iniciativě polevit a klesala by kvalita demokracie.“ Vysvětlení vztahu mezi účastí u voleb, mobilizací voličů a poklesem kvality demokracie by rozhodně stálo za delší komentář. Podobně na s. 14: „Americký politolog Harold Gosnell dodává, že volby nebudou tak nákladné, naopak budou více pravdivé, upřímné a reprezentativní.“ Opět, proč by tomu tak mělo být? Co přesně se míní pravdivostí a upřímností voleb? Jedná-li se o politologické koncepty, bylo by dobré, kdyby byly vysvětleny.

d) Tabulky, které jsou v práci, by mohly být přehlednější. Tab. 1 (s. 6), která má zachycovat přehled zemí s povinnou volební účastí, např. zachycuje pouze evropské země, aniž by na to bylo upozorněno (příčemž v textu je odkazováno i na mimoevropské země). Mám za to, že autorka mohla dostupná data do tabulky doplnit. Potíž mám i s tabulkou 3 (na s. 23) – nepochopila jsem z ní, co přesně chce autorka demonstrovat (zvýšení nebo snížení zisku extremistických stran po zrušení povinné účasti?).

Zásadní připomínky k formální úrovni práce

- a) Název kapitoly 3 neodpovídá jejímu obsahu.
- b) Seznam použité literatury nerespektuje abecední pořadí. Bylo by vhodné využít pro všechny položky jednotnou citační normu. Namátkou, někde jsou křestní jména autorů v plné formě, někde formou zkratk, někde jsou letopočty za jménem, někde až za nakladatelstvím, někde v závorkách, jinde bez apod.
- c) Autorka zavádí zkratku PVÚ pro povinnou volební účast až na s. 7, nicméně užívá ji už od první strany textu a následně používá nekonzistentně oba tvary. Bylo by vhodné to sjednotit.
- d) Vizualně by bylo vhodné sjednotit odsazení před názvy nových kapitol. Někde je prázdný řádek (např. kap. 2.3), jinde ne (kap. 2.2).

Otázky k obhajobě práce

- 1) Mohla byste jednoznačně formulovat odpovědi na otázku, zda by podle Vás Česká občanská společnost (alespoň teoreticky) byla připravena na případné zavedení povinné volební účasti? Uvedte prosím důvody, které Vás k odpovědi vedou.
- 2) Je zavedení povinné volební účasti v souladu s pojetím volebního práva v České republice? Které zákony ČR by bylo třeba v tomto smyslu upravit? Šlo by o zásadní typ úprav? Jaká verze povinné volební účasti by podle Vás byla pro případ České republiky teoreticky nejadekvátnější?

Výsledné hodnocení práce

Práci doporučuji – ~~nedoporučuji~~ k obhajobě. *nehodící se škrtně

Hodnocení:

V případě přesvědčivé obhajoby navrhuji hodnotit stupněm A.

.....
datum a místo

.....
podpis autora posudku